

LÄROPLAN FÖR DEN FÖRDJUPADE LÄROKURSEN I MUSIK I GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNING

BORGÅNEJDENS KONSTINSTITUT - MUSIKINSTITUTET

Borgå stads Livskraftsnämnd 18.11.2025

MUSIKINSTITUTETS VERKSAMHETSIDE

Borgånejdens konstinstitut är en tvåspråkig utbildningsinstitution som ansvarar för musikundervisning enligt den omfattande lärokursen i grundläggande konstundervisningen inom sitt verksamhetsområde (Askola, Borgnäs, Borgå, Lappträsk, Lovisa, Mörskom, Mäntsälä, Pukkila, Sibbo).

Utgångspunkten för undervisningen är att beakta elevens personliga egenskaper, samt att upprätthålla hög kvalitet och mångsidighet i undervisningen. Undervisningen baseras på ett mångvärdigt och förnybart kulturarv.

Studier i musik stödjer barns och ungdomars utveckling samt vägleder dem mot självständigt och målinriktat arbete. Studierna erbjuder en möjlighet till en hobby som förenar familjen och den övriga uppväxtmiljön.

Undervisningen vägleder eleverna till självständigt, livslångt musicerande samt ger dem färdigheter för professionella musikstudier. Eleven får njuta av musikstudier i en positiv, öppen och trygg lärandemiljö.

Vid sidan av musikfostran för barn och ungdomar erbjuder institutet även undervisning för andra befolkningsgrupper. Dessutom deltar institutet i musiklivet i sitt verksamhetsområde genom att arrangera konserter och erbjuda expertis inom sitt område.

INSTITUTIONENS VÄRDERINGAR, SYN PÅ LÄRANDE, LÄRMILJÖ OCH ARBETSMETODER

Värderingar

Mångfald – Öppenhet – Individ i gemenskap

Syn på lärande

Eleven är en aktiv deltagare som lär sig att sätta upp mål och arbeta mot dem, både självständigt och tillsammans med andra. Eleven utvecklar sin förmåga att lära sig och bredda sina kunskaper och färdigheter genom mångsidig interaktion med sin omgivning.

Lärmiljö

Musikinstitutet är en regional utbildningsinstitution som erbjuder tjänster jämlikt inom hela sitt verksamhetsområde, anpassat efter möjligheter och efterfrågan.

I de största verksamhetsställena (Borgå, Lovisa, Mäntsälä och Sibbo) har musikinstitutet egna lokaler. Utöver detta ges undervisning även i samarbetspartners lokaler, såsom skolor och daghem.

Arbetsmetoder

Musikinstitutets centrala arbetsmetod är individuell vägledning och undervisning av elever. Det är även viktigt att eleverna får ta del av det breda utbudet av samverkan som institutet erbjuder, såsom ensemblespel, musikaliska perceptionsämnen, körverksamhet, olika projekt och konserter.

Undervisningen kan också ges som distansundervisning, vilket presenteras i bilagan:
"Distansundervisning som en del av musikinstitutets läroplan".

Undervisningen använder sig av varierade metoder, från traditionell mästare-lärling-undervisning till gemensamt lärande där modern teknik används.

Eleven och familjen får vägledning redan från början av studierna i att planera sitt eget arbete, sätta upp studie- och lärandemål samt genomföra självutvärdering i samverkan med lärare och familjen.

INSTITUTIONENS VERKSAMHETSKULTUR

Musikinstitutet erbjuder alla intresserade en högkvalitativ möjlighet att utöva och studera musik.

Tröskeln för att börja med musik som fritidsaktivitet har gjorts så låg som möjligt. Till musiklekskolan och förberedande undervisning kan man ansluta sig genom anmälan.

För att säkerställa att information om de olika möjligheterna att utöva musik når alla, presenteras utbildningens utbud på många olika sätt, bland annat via internet, tidningsartiklar, skolbesök, musikinstitutets Klingande Huset-evenemang och konserter.

Relationen mellan elever, lärare och musikinstitutets övriga personal präglas av respekt, interaktivitet, förtroende och trygghet.

För alla elever anordnas gemensamma aktiviteter såsom orkestrar, körer, ensembler, produktioner och studier i musikaliska perceptionsämnen.

Verksamheten tar hänsyn till musikinstitutets tvåspråkighet samt den multikulturella miljön i avtalskommunerna.

Musikinstitutet och Borgå stad stödjer på flera sätt utvecklingen av pedagogik och expertis inom konstområdet, bland annat genom utbildningar och utbildningsstipendier.

Öppen och konstruktiv interaktion upprätthålls inom musikinstitutets interna arbetsgrupper samt genom nära kontakt med familjer, exempelvis genom föräldrasamtal, möten och utvärdering via olika enkäter och självbedömning.

UNDERVISNINGENS STRUKUR OCH OMFATTNING

Musiklekskola

Musiklekskoleundervisning anordnas för barn i förskoleåldern. "Musiklek för blivande föräldrar" erbjuds till familjer som väntar barn.

Förberedande undervisning i spel och sång

Förberedande spel- och sångundervisning är musikstudier som förbereder för grundstudier. Studierätten varar i 1–2 år, varefter eleven kan gå vidare till valfria studier eller grundstudier.

Valfria studier

I de valfria studierna kan eleven själv välja antal lektioner och undervisningsveckor, samt avgiftsbelagda tilläggskurser. Studietiden är flexibel. Från de valfria studierna kan eleven, om så önskas, övergå till grundstudier.

Grundstudier

Den beräknade omfattningen av grundstudierna är 800 timmar.

Grundstudierna är indelade i tre nivåer (I–III), och för sång två nivåer (I–II).

Fördjupade studier

Den beräknade omfattningen av fördjupade studier är 500 timmar. Under de fördjupade studierna utökar eller fokuserar eleven sina studier enligt musikinstitutets utbildningsutbud. Under studietiden planerar och genomför eleven ett slutprojekt tillsammans med sin lärare.

Planen för slutprojektet bekräftas av ämnesgruppen för huvudstudierna cirka ett år före den planerade slutföringsdagen.

ALLMÄNNA MÅL FÖR UNDERVISNINGEN

Musikinstitutet strävar efter att ge sina elever förutsättningar för ett livslångt musikintresse och aktivt kulturellt deltagande.

Det centrala är att eleven genom undervisningen lär sig att lära själv. Målet är att skapa en personlig och positiv relation till musik. Detta stöds genom att tillsammans identifiera elevens musikaliska styrkor och intresseområden samt hjälpa eleven att hitta sina egna sätt att uttrycka sig genom musicerande.

Studierna tar även hänsyn till musik som ett historiskt fenomen och dess samhälleliga betydelser.

Undervisningen planeras individuellt så att eleven, i enlighet med sina mål, får färdigheter att även fortsätta musikstudier på andra utbildningsnivåer.

MÅL FÖR GRUNDLÄGGANDE OCH FÖRDJUPADE STUDIER

Målen för grundläggande studier är indelade i fyra huvudområden: 1) Att framföra musik och uttrycka sig, 2) Att lära sig och övning, 3) Att lyssna på och gestalta musik och 4) Komposition och improvisation. Studiernas innehåll presenteras i ämnesläroplanerna.

Att framföra musik och uttrycka sig

Målet är att eleven hittar sina musikaliska styrkor och uttrycksformer. Eleven lär sig levande musikalisk kommunikation och improvisation. Eleven får erfarenhet av att uppträda i olika sammanhang, ensembler och inför varierande publik. Vid ensemblespel, såsom i mindre grupper eller orkester, lär sig eleven att förstå sin roll som en del av helheten. Under studierna får eleven bred kunskap om musikverk från olika epoker, genrer och kulturer.

Att lära sig att lära och övning

Eleven utvecklar förmågan att självständigt öva och använda olika hjälpmedel och metoder, som dokumentation. Eleven lär sig att lyssna på sitt eget spel/sång och hantera sina tankar och känslor vid framföranden, exempelvis genom mental träning och scenframställningsövningar. Eleven utvecklar även förmågan att utvärdera sin egen övning. Dessutom lär sig eleven att observera sin spelställning och skydda sin hörsel. Föräldrar får vid behov vägledning i att stödja elevens övning, särskilt i början.

Att lyssna på och gestalta musik

Eleven lär sig att förstå musikens strukturer och stilistiska drag både från noter och genom att lyssna. Musiklyssning och regelbundna konsertbesök ingår i studierna, liksom förmågan att diskutera musik. Eleven lär sig att integrera kunskap från olika lektioner och utvecklar sin förmåga att spela in, filma och redigera sitt eget musicerande.

Komposition och improvisation

Eleven lär sig att spela välbekanta melodier på gehör. Eleven utvecklar förmågan att skapa egna introduktioner, mellanpartier och variationer samt förstå olika metoder för musiknotation. Improvisation, arrangering och komposition börjar med enkla element, där några få toner gradvis leder till mer avancerat och varierat skapande.

Målen för de **fördjupade studierna** följer samma struktur som de grundläggande studierna, men färdigheterna fördjupas och breddas ytterligare.

ÄMNESPECIFIKA INNEHÅLL OCH MÅL FÖR GRUNDLÄGGANDE OCH FÖRDJUPADE STUDIER

De ämnesspecifika innehållen och målen för grundläggande och fördjupade studier presenteras i ämnesläroplanerna.

MUSIK FÖR SMÅ BARN

Undervisning erbjuds i följande grupper:

Musiklek för blivande mammor (familjer)

Babygrupper från 3 månaders ålder

Familjegrupper för 1- och 2-åringar

Lekgrupper för 3- och 4-åringar

Bandmusiklek för 5- och 6-åringar

Musikäventyrsgrupper för 5- och 6-åringar

Instrumentgrupper (instrument: kantele, djembe, ukulele och blockflöjt) för 5- och 6-åringar

Bildmusiklekis för 0–10-åringar

Dansande musiklek för 0–6-åringar

Specialgrupper

Musiklekskola för daghemsbarn och barn i familjedagvård

Undervisningen pågår i 30 veckor, och utöver detta ingår 5 evenemangsveckor.

Målen och innehållet för musiklekskoleundervisningen presenteras i ämnesläroplanen.

FÖRBEREDANDE UNDERVISNING I INSTRUMENT OCH SÅNG

I den förberedande undervisningen erbjuds samma instrumentutbud som i musikinstitutets grundläggande utbildning. Undervisningen ges individuellt eller i grupp.

Utöver spel- och sångträning kan möjlighet till ensemblespel erbjudas.

Den förberedande undervisningen omfattar 30 veckor.

Målen och innehållet för den förberedande undervisningen presenteras i ämnesläroplanen.

VALFRIA STUDIER

De valfria studierna omfattar samma instrumentutbud som i musikinstitutets grundläggande utbildning. Undervisningen ges individuellt.

Förutom spel- och sångträning erbjuds möjlighet till ensemblespel. Eleven kan även välja avgiftsbelagda kurser från öppna studier.

I de valfria studierna väljer eleven undervisningens omfattning och lektionens längd, så att undervisningen omfattar antingen 30 eller 35 veckor per läsår, med lektioner på antingen 30 eller 45 minuter.

Målen och innehållet i de valfria studierna följer ämnesläroplanen för grundläggande studier i respektive instrument.

STUDIEHELHETER OCH BERÄKNAD OMFATTNING FÖR GRUNDLÄGGANDE STUDIER

1. INSTRUMENT- OCH SÅNGSTUDIER (huvudinstrument och biämnen)

Det rekommenderas att de grundläggande studierna genomförs inom 9 år.

Rätten att studera ett biämne bekräftas årligen. Beslutet påverkas av huvudinstrumentlärares rekommendation och musikinstitutets resurser. Rätten beviljas av rektorn.

Byte av huvudinstrument kräver lärarens rekommendation, rektorns beslut och ett spelprov på det nuvarande eller nya instrumentet.

Lektionstiden för huvudinstrumentet är 45 minuter. Eleven kan ansöka om extra undervisning, vilket kräver lärarens rekommendation och rektorns beslut samt medför en separat avgift.

Lektionstiden för biämnet är 30 minuter.

Undervisning erbjuds i följande instrument: altviolin, alt- och barytontuba, fagott, dragspel, harpa, flöjt, kantele, gitarr, klarinett, kontrabas, valthorn, sång (klassisk och pop/jazz), blockflöjt, oboe, trombon, piano (klassisk, fritt ackompanjemang, pop/jazz), saxofon, cello, trumpet, tuba, ukulele, orgel, violin, övriga klaviaturinstrument, elbas, elgitarr, trummor och övriga slagverk.

2. ENSEMBLESPEL (t.ex. körer, orkestrar, mindre grupper)

Ensemblespel sker genom regelbundet eller periodiskt gemensamt musicerande. Målet är att eleven deltar i ensemblespel varje år.

Läraren registrerar vid läsårets början en plan för elevens deltagande i ensemblespel i den personliga studieplanen (HOPS/ILP).

3. GRUNDLÄGGANDE STUDIER I MUSIKENS GESTALTNINGÄMNINGEN

Grundläggande studier i musikens gestaltungsämnen 1

Grundläggande studier i musikens gestaltungsämnen 2

Musikteknologi

Grundläggande studier i musikens gestaltungsämnen 3

Grundläggande studier i musikhistoria

Indelningen av musikens teori inom rytmisk musik presenteras i ämnesläroplanen.

4. FRITT VALDA STUDIER

Utbudet av fritt valda studier varierar från år till år.

Exempel på fritt valda studier inkluderar komposition, arrangering, transkription, studioproduktion och inspelning, dans, fördjupning i en eller flera musikstilar (t.ex. musikal och musikteater, rytmisk musik från olika epoker) samt kortkurser i ett annat instrument.

STUDIEHELHETER OCH BERÄKNAD OMFATTNING FÖR FÖRDJUPADE STUDIER

Fördelningen av undervisningsresurser inom de fördjupade studierna kan anpassas flexibelt utifrån elevens examensprojekt. Beslut om timfördelning fattas av rektorn.

1. INSTRUMENT- OCH SÅNGSTUDIER (huvudinstrument och biämnen)

Undervisning erbjuds i samma instrument som i de grundläggande studierna. Det rekommenderas att de fördjupade studierna genomförs inom 5 år.

Rätten att studera ett biämne bekräftas årligen. Beslutet påverkas av huvudinstrumentlärarens rekommendation och musikinstitutets resurser. Rätten beviljas av rektorn.

Byte av huvudinstrument kräver lärarens rekommendation, rektorns beslut och ett spelprov på det nuvarande eller nya instrumentet.

Lektionstiden för huvudinstrumentet är 60 minuter. Beroende på examensarbetets inriktning kan en del av undervisningstiden fördelas till biämnet. För detta krävs lärarens rekommendation och rektorns beslut.

Eleven kan ansöka om extra undervisning, vilket kräver lärarens rekommendation och rektorns beslut samt medför en separat avgift.

2. ENSEMBLESPEL

Målet är att eleven deltar i ensemblespel varje år. Det rekommenderas att ensembledeltagandet omfattar både orkesterspel och kammarmusik i mindre grupper.

Läraren registrerar vid läsårets början en plan för elevens deltagande i ensemblespel i den personliga studieplanen (HOPS/ILP).

3. FÖRDJUPADE STUDIER I MUSIKENS GESTALTNINGSÄMNINGEN

Fördjupade studier i gehörsträning

Fördjupade studier i musikteori

Fördjupade studier i musikhistoria

Generalbasnotation och spel eller alternativa studier i musikens teori, såsom komposition, arrangering och pop/jazz-teori

Indelningen av musikens teori inom rytmisk musik presenteras i ämnesundervisningsplanen.

4. FRITT VALDA STUDIER

Utbudet av valfria studier varierar från år till år.

Exempel på valfria studier inkluderar komposition, arrangering, transkription, studioproduktion och inspelning, fördjupning i en eller flera musikstilar (t.ex. musikal, rytmisk musik från olika epoker) samt kortkurser i ett annat instrument.

UTVÄRDERINGSOMRÅDEN OCH KRITERIER FÖR DE FÖRDJUPADE STUDIERNAS

Bedömningen fokuserar på elevens färdigheter inom musikaliskt framförande och uttryck, förmåga att lära och öva, förståelse för musik genom lyssnande samt färdigheter i komposition och improvisation.

Utvärderingskriterierna fastställs i ämnesläroplanerna.

UTVÄRDERING AV LÄRANDE

Utvärdering sker kontinuerligt som en positiv dialog mellan eleven och dess handledare.

Under studiernas gång används möjligheter till själv- och kamratutvärdering. Fokus ligger på arbetsprocessen och måluppfyllelse. Förutom den löpande dialogen utvärderas lärandet genom nivåprestationer och i samband med framföranden.

Vid utvärdering av examensarbetet inom fördjupade studier beaktas de uppsatta målen.

Utvärderingspraxis inom 1) instrument- och sångstudier, 2) ensemblespel, 3) musikens gestaltungsämnen och 4) musikundervisning för små barn presenteras i bilagor.

INDIVIDUALISERING AV LÄROPLANEN

Musikinstitutet erbjuder undervisning för elever som behöver särskilt stöd i sina studier.

Lärare, vårdnadshavare och elev utarbetar en personlig studieplan baserad på elevens individuella utgångspunkter. Planen fastställer innehåll, mål och studietid.

PRINCIPER FÖR ANTAGNING

Beslut om antagningsprinciper fattas av utbildningsanordnaren.

Elever till musiklekskolan, förberedande instrument- och sångundervisning samt valfria studier antas i anmälningsordning.

Till grundläggande musikutbildning antas elever via "Spela in" -antagning.

"Spela in" -uppträdandena bedöms av en expertgrupp bestående av lärare. Rektorn beslutar om antagning baserat på expertgruppens utlåtande.

SAMARBETE MED VÅRDNADSHAVARE OCH ANDRA AKTÖRER

Musikinstitutet eftersträvar att studierna skapar en gemenskap kring musik inom familjen och omgivningen.

För att stödja detta uppmuntras vårdnadshavare att aktivt följa elevens utveckling, särskilt i studiernas inledande skede. Institutet anordnar minst ett föräldrasamtal per läsår. Vid läsårets start utarbetar läraren och eleven en personlig studieplan – vid behov deltar vårdnadshavaren.

Vid terminsslutet hålls en utvärderingsdialog som även förbereder framtida studier.

Självutvärdering ingår i samtalet.

Musikinstitutets huvudsakliga samarbetspartners är kommuner, utbildningsinstitutioner, förskolor, konstorganisationer och församlingar.

Nationellt samarbetar institutet med andra musik- och konstskolor, konstföreningar och organisationer för grundläggande konstutbildning.

På internationell nivå strävar institutet efter att utveckla och upprätthålla utbyten mellan elever och lärare samt anordna konserter och utbildningsverksamhet.

Musikinstitutet erbjuder även undervisning enligt den allmänna läroplanen för grundläggande konstutbildning i samverkan med andra lokala kultur- och konstskolor.

KONTINUERLIG UTVECKLING AV VERKSAMHETEN

Verksamheten utvecklas inom institutets arbetsgrupper.

Lärarna samlas regelbundet till ämnesgruppsmöten. Ämnesgruppsledarna förmedlar information mellan lärare och administration.

Den administrativa ledningsgruppen sammanträder regelbundet för att utveckla verksamheten. Dessutom arbetar institutet med projektgrupper med utsedda ansvarspersoner.

Institutets utvärdering och självutvärdering sker genom regelbundna enkäter riktade till olika målgrupper inom verksamhetsområdet.

Musikinstitutet stödjer personalens fortbildning genom gemensamma utbildningstillfällen och, när möjligt, deltagande i nationella utbildningsevenemang.